

Palau Ferré

Arquetips pictòrics

Exposició:
Palau Ferré. Arquetips pictòrics.

De l'1 d'abril al 31 de maig de 2021
Museu Tàrrrega Urgell

Art Palau Ferré
619 90 77 58
info@palauferre.cat
www.palauferre.cat
🐦 📷 📺
@palauferre #palauferre

Publicacions de l'Any Palau Ferré - 17
Dipòsit legal: B 4521-2021

Any Palau Ferré 2021.
Commemoració oficial de la Generalitat de Catalunya.

TÀRREGA: ART, TEATRE I CREATIVITAT

Jaume Espinagosa Marsà
Director dels Museus de
Tàrraga: Museu Tàrraga
Urgell i Museu Trepat

Tàrraga és una ciutat compromesa amb la recerca humanística i la creativitat artística on les arts plàstiques, el teatre, la dansa, la literatura i la música hi tenen un paper destacat i on les noves tendències culturals es complementen amb les tradicions més arrelades.

Des del Museu Tàrraga Urgell conservem i difonem el patrimoni històric del nostre territori i connectem també amb els referents culturals del conjunt del país. Així, al llarg dels mesos d'abril i maig d'aquest 2021, els visitants del Museu podran gaudir a les sales d'exposició temporal del casal urbà de cal Perelló, al carrer Major de Tàrraga, d'una exposició commemorativa que ens descobreix una de les facetes artístiques del pintor Maties Palau Ferré.

Al voltant del vicle de Palau Ferré amb l'Urgell, i de manera específica amb el monestir de Vallbona de les Monges, podeu trobar un primer estudi publicat a la *Urtx. Revista d'Humanitats de l'Urgell* (núm. 29, 2015). L'article intitulat: "Un quadre de Palau Ferré per al Monestir de Vallbona de les Monges. L'artista i la Ruta del Cister" de l'historiador Francesc Marco Palau.

D'aquesta manera, amb la publicació d'aquell primer article i ara amb l'exposició, el Museu Tàrraga Urgell també forma part de la xarxa de museus i equipaments culturals que enguany participen activament d'un centenari que impulsa la Generalitat de Catalunya.

ELS PROTAGONISTES DELS QUADRES

Rosa de les Neus Marco-Palau
Doctora en Comunicació i
besneboda de Palau Ferré

Francesc Marco-Palau
Doctor en Història i
besnebot de Palau Ferré

Com en el món del teatre, també a les Belles Arts trobem representacions dels arquetips que condensen maneres de ser i de fer: són figures teatrals o literàries que associem a unes qualitats específiques i que acaben convertint-se en referències.

En l'imaginari artístic del pintor, escultor i ceramista Maties Palau Ferré (Montblanc, 1921-2000) també hi trobem alguns d'aquests personatges arquetípics que l'artista reinterpreta en diverses tècniques al llarg de la seva trajectòria i que esdevindran elements simbòlics.

És per això que, quan fa uns mesos estàvem preparant la vintena d'exposicions temàtiques que aquest 2021 estan tenint lloc arreu de Catalunya per homenatjar l'artista en el marc del centenari del seu naixement, vam tenir clar que el vessant arquetípic de Palau Ferré calia explicar-lo a Tàrraga, ciutat de referència de la creació teatral al nostre país.

Avui podem dir que aquesta exposició al voltant dels arquetips teatrals que trobem en els quadres de l'artista és ja una realitat i que, a més, les sales del Museu Tàrraga Urgell han estat l'espai ideal per poder parlar també dels diversos vincles que el cubista Palau Ferré va tenir amb la comarca de l'Urgell, alguns de manera tangencial, d'altres amb una càrrega simbòlica més intensa.

Arlequins, minotaures i parelles impossibles

En referència a les figures arquetipades del món teatral i literari, als quadres de Palau Ferré podem veure-hi, entre d'altres, arlequins reflexius o entusiastes, colombines, noies pensatives, dones enllaçades amb la natura, figures exòtiques, minotaures i altres personatges mitològics, així com ballarins, còmics i parelles impossibles.

L'arlequí és l'arquetip que més identifiquem a les obres de Palau Ferré. L'artista va dibuixar aquest clàssic de la Commedia dell'Arte italiana -també molt vigent al teatre francès- amb les seves múltiples facetes, destacant els seus elegants rombes multicolors i, de vegades, els seus equilibris malabaristes, plens d'acrobàcies. També trobem l'arlequí més sensible, al costat de la seva enamorada, Colombina.

Les figures femenines, amb les seves diverses vessants, són imprescindibles en l'obra de Palau Ferré: a més de Colombina, l'artista pot representar als seus quadres una noia pensativa, que transmet l'estat reflexiu a partir de tonalitats melancòliques com els blaus, els verds o els liles.

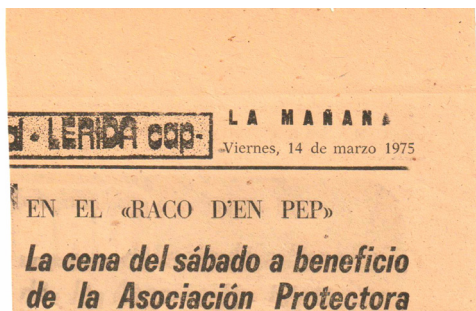

En una altra ocasió, el pintor pot idear una dona identificada amb la naturalesa a través del seu nexa amb els coloms de la pau, a qui acarona o fa un petó metafòric en presència del sol o la lluna. Podem trobar aquesta mateixa figura femenina associada a l'entorn natural a través de fruites o flors, de vegades, abraçant un gran gira-sol intensament groc i de verdes fulles.

També crea perfils femenins exòtics sense arribar al tòpic de la *femme fatale*. D'essència sinuosa i apassionada, són figures decidides que Palau Ferré representa mirant directament a l'espectador, interpellant-lo. Sovint despentinades, contrasten amb la suavitat de la majoria de figures femenines que ideava l'artista.

Pel que fa a les parelles, el pintor podia plasmar-hi un tàndem icònic de ballarins somiadors, il·lustrats amb vestits en moviment, o parelles impossibles formades per robustos minotaures i donzelles plenes d'encant. En veiem exemples concrets com els del rapte d'Europa per part de Zeus, transportant la mitologia grecollatina fins als nostres dies.

Robau Ferré,
10
110

L'Urgell de Palau Ferré

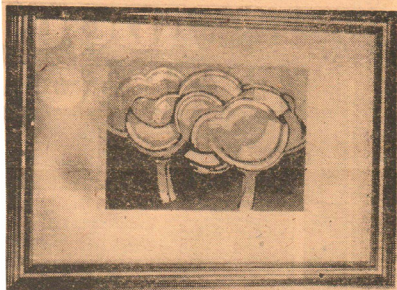
Al llarg de la seva trajectòria, el pintor Palau Ferré va tenir molta relació amb les comarques lleidatanes i, també, alguns vincles amb l'Urgell, especialment amb el monestir de Vallbona de les Monges.

Així mateix, el 1958, mentre Palau Ferré vivia a París, l'artista ja havia il·lustrat amb un dibuix simbòlic la primera missa de mossèn Isidre Torramadé, natural de Maldà.

Al llarg dels anys seixanta i, de fet, durant tota la seva vida, un dels bons amics de Maties Palau Ferré va ser el poeta cerverí Jaume Ferran que, al seu torn, era íntim del poeta de Tàrrrega Alfons Costafreda. Una història d'art, literatura i amistat. El març de 1975, a Lleida té lloc una subhasta benèfica per recaptar fons a favor de les persones amb diversitat funcional. El diari *La Mañana* destaca que s'hi podran trobar obres de tres pintors d'una mateixa generació i d'estils ben diferents: Palau Ferré, Antoni Tàpies i l'urgellenc Lluís Trepat.

Avui, són diversos els col·leccionistes particulars de l'Urgell que gaudeixen d'obres de l'artista, dels seus paisatges primaverals, de les natures estàtiques de fruits saborosos i de les figures femenines que pintava Palau Ferré.

Serán subastadas obras de prestigiosos artistas contemporáneos

Obra de Luis Trepat, que será subastada a beneficio de los Subnormales. — (Foto Gómez Vidal).

Este es el cuadro donado por Palau Ferré. — (Foto, Gómez Vidal)

Un quadre per al monestir de Vallbona

L'artista se sentia molt proper als monestirs cistercencs i, així, l'any 1982 Palau Ferré va donar un dels seus quadres al monestir de Santa Maria de Vallbona de les Monges per finançar la restauració del cenobi que s'estava duent a terme en aquell moment.

Es tracta d'una tinta xinesa sobre paper-tela en la qual l'artista va plasmar-hi el perfil d'una noia de coll esvelt i d'ulls ametllats amb un barret de palla adornat amb filatures acolorides. Un quadre de cromatisme intens on hi destaquen els detalls de flors, que ens poden traslladar als estius rococós.

La fotografia de Palau Ferré amb l'abadessa Maria Frederica Roquet al claustre del monestir és la viva imatge del compromís de l'artista amb el patrimoni i la història del nostre territori.

L'abadessa Maria Frederica Roquet amb el pintor Palau Ferré al monestir de Vallbona de les Monges. 1982.

Maties Palau Ferré

(Montblanc, 1921-2000)

Pintor, escultor i ceramista.

Format a l'Escola Superior de Belles Arts Sant Jordi de Barcelona, Palau Ferré va ser un artista molt influït pel cubisme picassà, per la Barcelona dels Salons d'Octubre i pels anys viscuts a París, a la dècada dels cinquanta i els seixanta. També va exposar als Estats Units.

Vinculat als valors de la pau, la llibertat i la solidaritat va col·laborar amb diverses ONG i va donar suport a projectes socials i culturals.

Conegut com "el pintor que cremava els seus quadres", és un dels artistes més singulars de l'art català del segle XX. El 2021 se'n celebra el centenari. Commemoració oficial de la Generalitat de Catalunya.

Museu
Tàrrrega Urgell

ANY
PALAU FERRÉ
2021